تەوەری گەنج و شوناس

ئیسماعیل حەمە ئەمین:

ئەگەر نەوەیەکی گەنج بوونی هەبووایە، ئەم هەموو ناشرینیە لەدنیای کوردیدا نەئەبوو

سازدانی: ئارام سدیق

بەشی دووەم

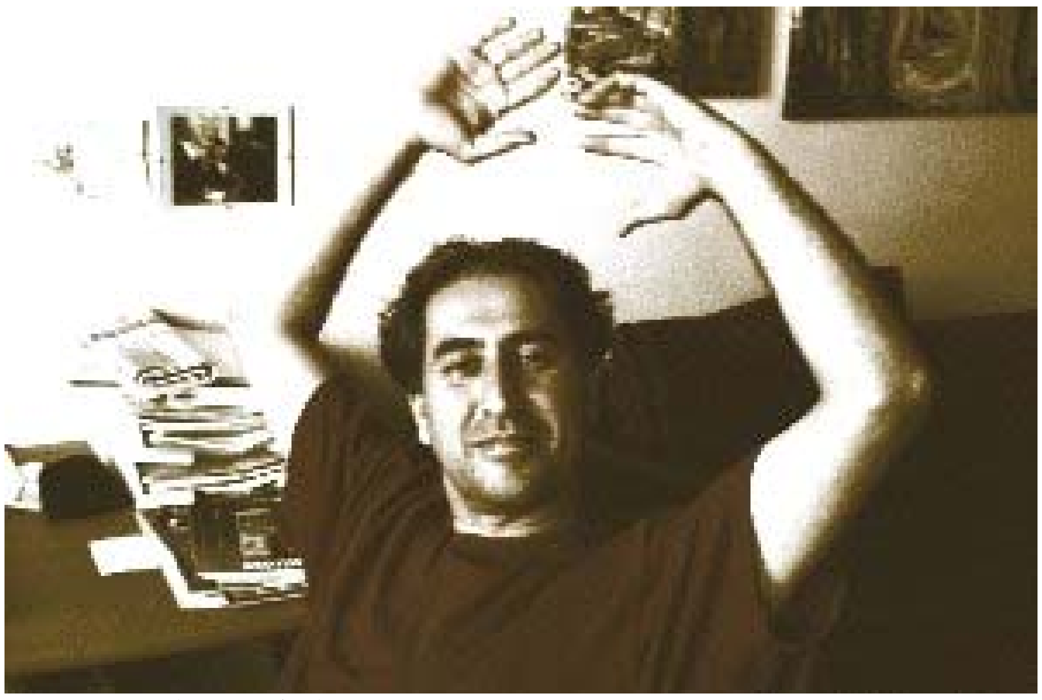

ئارام سدیق : جیهانگیری و هاتنی تەکنەلۆژیا چ گۆڕانێکی بەسەر شوناسی پیرو گەنجدا هێناوە، ئەگەر گۆڕان هەیە لەسوودی کامیانە؟

ئیسماعیل حەمە ئەمین : من گومانم لە گوتاری نەوەیەکی گەنج هەیە، گومانێکی فیکری و زانستیانە، چونکە ئەگەر هاتوو نەوەیەکی گەنج بوونی هەبووایە، ئەم هەموو ناشرینیە لەدنیای کوردیدا نەئەبوو. کێشەکە لەوەدایە ئەمڕۆ وەکو پێم گوتی گوتاری گەنجانە مانای جیهانبینیەکی ڕوون و ئاشکرایە، ئەمڕۆ جیهانبینیەکی ڕوون و ئاشکرا بوونی نیە ، تەنانەت هەوڵدانیش بۆ ئەو جیهانە لەسەر ئاستێکی زۆر شەرمنە، ئەمڕۆ گەنجێك هەیە داوای داخستنی زانکۆیەکی ئەهلی دەکات، بەڵام تاقەتی نیە دوای ئەوە موتابەعەی بکات بزانێ، ئەم زانکۆیە کە دائەخریت و تێکەڵی زانکۆکەی ئەوی دەکەن، ڕەوشەکە بەرەو کوێ دەڕوات! . ئیرادەیەگەرایەك ڕاستەقینە نیە بۆ گۆڕان، یاخود دەتوانین بەو ڕێژەیە بڵێین: هێشتا ئەم ئیرادەیە کامڵ نەبووە و فۆرمی خۆی وەرنەگرتووە. ئاشکرایە ئەمڕۆ جۆرێك هەیە لەڕازیکردن، لە تەمەڵی و پیر بوون، لەزۆر و بۆری و بەرهەمهێنانی مرۆڤی مشەخۆر،مشەخۆری هەڕەشەیەکە لەسەر گەنج، دەسەڵاتی کوردی گەندەڵی خۆی دەگوێزێتەوە بۆ نێو گەنجان لەرێگەی بە پرۆسەی (بەمشەخۆرکردنی گەنجان)، ڕازیکردنێکی بێ بنەماو بێ بەرنامە، ئەمانە کێشەی تازە و مەترسی تازەن لە سەر نەوەکانی داهاتوو، لەبەرئەوە هەموو گوتارێك کە تەرح ئەکرێت لە ئاستێکی ڕووکەشی و فۆرمێکی ناتەواودا دەمێنێتەوە ،لەسەر ئاستی کۆمەڵێك وشە و کۆمەڵی گوتاری کورتیلەی ڕۆژنامەیی زیاتر لەگەڵیی دەچن وەك لەوەی نووسینێك بن تەعبیر بن لە ئیرادەیەك بۆ گۆڕان، ئەوەشی ئەمێنێتەوە هیچیشی وەر ناگێڕدرێتە سەر زمانی کردەبوون و جوڵەی ئۆرگانیزەکراو. من پێموایە جوڵەی نەوە تازەکان ئێستا لە کوردستاندا بوارێکی باشتری هەیە بەحوکمی کشانەدواوەی تیرۆری جەستەیی و زەبری کوشندە لەسەر جەستە. هیچ لەم مانگرتنانە نەبوون بەتەرح و هیچی تەرجەمەنابی بەکردار و دەسەڵات ناخاتە بەردەم پرسیاری چارەنوسی و دانوستان !!، لەوانەیە هۆکارێك ئەوەبێت، کەئەو گوتار و جوڵانەوانە و مانگرتنانە لە خولگەی ئێستاکێدا دەخولێنەوە و لەسەر بنچینەی ئێستای ڕۆژانە دەجوڵێن، بێئاگایە لە ڕابردوو.. چاوێك نیە کە سەیری ڕابردوو بکات، چاوێك نیە سەیری مەنتیقی خۆی بکات، ئیدی لەمەوە دەتوانم ئەمانە پابەند بکەمەوە بەپرسیارەکەت و بڵێم : ڕاستە ئەمڕۆ تەکنەلۆژیا و کۆمنیکاسیۆنی جیهانگیری لەبەردەمدایە، بەڵام لەبەرامبەر ئەو خودە نائاگایە بێ کاریگەر دەمێنێتەوە!!.. بۆ ئەوەی ئێمە لەو هاوکێشەی تەکنەلۆژیا و جەوهەری خود تێبگەین، دەتوانین لەنموونەیەکی زیندوو نزیك بینەوە، بۆ نموونە: من نەمزانی ئایا پەست بوونی خوێندکارانی زانکۆی سلێمانی بەکردنەوەی زانکۆی (ئایندە) لە بەر ئەوەیە، کە زانکۆیەکی تر هەیە موناڤەسەی ئەوان دەکات و سبەینی هەق لەوان وەرئەگرێتەوە، یاخود دژی ئەوەن کە خەڵك بەبازێك و برێك پارە دێتە زانکۆوە!! وام هەستکرد کە بزوتنەوەیەکە بۆ دەرچوون لەکلێشە پیرەکانی خوێندن و مەنهەج کە گەندەڵی و دەسەڵات لەپشتیانەوە وەستاون،کاردەکەن و پشوو درێژن!! من چاوەڕێی ئەوەم ئەکرد پێش و دوای ئەو خۆپیشاندانە چەندەها هەوڵدان و بزوتنەوەیەك هەبوایە بۆ تازەکردنەوەی مەنهەج بۆ گۆڕینی سیستمی زانکۆ هەروەها بۆ قسەکردن لەسەر پەیوەندی نێرو مێ لە زانکۆ و گشت پرۆسەی خوێندندا، بۆ ڕیشەکێشکردنی توندوتیژی لەڕاڕەوەکانی زانکۆ، و زۆر و بۆری بەکالۆریۆس و ماجستێر و دکتۆرای لەهێلکە تروکاوی دەسەڵاتی حزب، دەبووایە چەندەها گروپی فشار لەنێو خودی خوێندکاراندا لەدەرەوەی بازنەکانی دەسەڵات خۆی ڕێکخستایە، کەچی هەر یەکە و لەنێو خولگەی دەسەڵاتدا بەدووی چارەسەردا دەگەڕا، گەر ئەو خوێندکارانە لە ڕێگەی کۆمۆنیکاتسیۆن و ئینتەرنێتەوە ئاگایان لە ڕابوردوو بووایە، چارەسەری کێشەکانیان نەدەدا بەدەست دەسەڵاتێك ، کەهێشتا بەدەست و بەددان لەنێو کولتوری بەعسیزمدا گاگۆلکەیەتی.. . بەڵام دوای ئەوەی زانکۆی ئایندە داخراو هەمان خوێنکارەکانی ئەو زانکۆ ئەهلیە لەدەرگای پشتەوەی زانکۆوە کرانەوە بەزانکۆی سلێمانیدا، ئیدی ئەو هەموو هەرایە دامرکایەوە !!، سەیرە وانیە!!، هەروەك ئەوەی مەسەلەکە تەنها غیرە و ئیرەیەکی ناهۆشمەندانە بێت، ئەمەش پاڵی نا بە نوێنەرە پیرەکانی کۆمەڵگە کەبڵێن گەنجان تەنها لەئیرەیی پێبردنەوە ماندەگرن!!، ئەگینا بە بەراوردکردنی ئەو هەموو ئینتەرنێت و کۆمۆنیکاسیۆنە ، دەبووایە ئەوان (گروپی فشاری بەردەوام) یان پێك بهێنایە، خۆ سەرچاوەکانی زانیاری لەئینتەرنێتدا زەمانەتی ئەوەدەکات، بەوەی هەموو ئەزمونی ئەو جۆرە موتابەعە و تیۆرە و خۆ ئۆرگانیزەکردنینان پێ ببەخشێت. لێرەوە دەمەوێت بڵێم خودێکی مۆدێرن لەجەوهەردا و ئیرادەیەکی مۆدێرن لە جەوهەردا دەتوانێت ئامرازەکانی مۆدێرنە کەلەتەکنۆلۆژیا و کۆمۆنیکاتسیۆندا خۆی دەبینێتەوە، بەکاربهێنێت. کاتێك بەرامبەر گوتارێکی گەنجانەو نەوەیەکی گەنجانە دەبینەوە ،کاتێك ئەمە لەبزوتنەوەیەکی هوشیارانە ئامادەگی دەبێت، ئەو کاتە دەتوانین بڵێین خودێکی هوشیار زائیدەن تەکنەلۆژیا و کۆمۆنیکاتسیۆن و پەیوەندیداری ، لەپەیوەندیەکی کارلێکگەری ئەقلانیدا دەبن. بەڵام کاتێك ئەمە ئەم ئامادەگی نیە، لەبەر ئەوە نەوەیەکی گەنج ونادیار لەبەرامبەر ئامرازەکانی مۆدێرنە بەشێوەیەکی خراپ بەکار دەباو دەیکات بە گەندەخۆری مۆبایل و ئینتەرنێت و جوکە و نوکە !!، دەیکات بەنەوەیەکی بەرهەم هاتووی (ڤیدیۆ کلیپ) و زانیاری ئاسانی پێناسەیی، ئیدی هۆکارەکانی ونبوونی گەنج لەنێو تۆڕی تەکنەلۆژیادا قسە زیاتر هەڵدەگرێ... پرسیاری من ئەوەیە کە ئێمە ئەبێت هەمیشە لەخودێکی هوشیارانەوە ، گومان بکەین لەبوونی گەنجانەی خۆمان .. جاك دریدا لە گوتارێکیدا باس لەئەوروپای گەنج و ئەوروپای پیردەکات وە هەوڵ ئەدا تێبگات لەوەی ئەوروپای پیر لە کوێدایە و دەپرسێت ئەمە تێپەڕاندنی ئەوروپای پیرمان کردووە؟!، بۆ نموونە پرسیاری کۆلۆنیالکردنی وڵاتانی دی پرسیاری ڕاسیستی و ڕەگەزپەرستی، پرسیاری بەکەم زانینی ئەوانەی لەدەرەوەی ڕۆژئاوادان !!، دریدا و هەموو فەیلەسوفەکانی وەك و بۆردریاد ولیوتارد و فۆکۆ و دۆلۆز و..هتد ، بەتایبەت ئەو فەیلەسوفانەی زۆرجار بەپۆست مۆدێرنە ناودەبرێن، گومانیان کردووە لەوەی کە ئەوروپایەکی گەنج هەبێت!، مادامێکی هێشتا ئەم پرسیارانە بەکراوەیی ماونەتەوە، مادامێکی هێشتا فەڕەنسا کە هەڵگری پەیامێکە ئەچێت لە وڵاتێکی وەکو ئەفریقا سەرباز دائەبەزێنی و مومارەسەی کاری سەربازی ئەکات،و سیاسەتی حکومەتەکەشی دژی کۆچبەرانە، مادامێکی وڵاتێکی وەکو ئەمریکا کەبەشێکە لە دنیای تازە، بڕوای بەداگیرکردنە. ئەم پرسیارە فەلسەفیانە هەمووی پرسیارێکن لەخودی ئەوروپا و ڕۆژئاوا،بەوەی ئایا بە هەقەت ئەوروپا و ڕۆژئاوا تەجاوزی ئەوروپای پیری کردووە؟!، ئەوروپای پیری کۆلۆنیاڵ، هەموومان بینیمان کە دروست کردنی دەوڵەتی کۆلۆنیالی و داگیرکردنی وڵاتان و بەش بەشکردنی بردنی سامان بوو ،لەدوای ئەوە پۆست کۆلۆنیالی هات کە حکومەتەکانی سەدام و ئەم حوکمەتانەی لەم ناوچەیە دامەزراند، پشگیریکردنی ئەوان خۆی لەخۆیدا درێژەپێدانی ئەوروپای پیر بوو، دووبارە کۆلۆنیالیزەکردنەوە بوو . لێرەوە ئازیزم ئارام سدیق ، ئەتوانین سەیری کێشەکانی گوتاری گەنج بکەین لەهەموو دنیادا و بڵێین: ئایا بەحەقەت گوتارێکی گەنج هەیە؟! ..هەروەها کاتێك من ئەڵێم: گەنج نەوەیەکی ونە و گەربوونی هەبێت؟!، ئەوا لەو ئیشکالیەتە فیکری و فەلسەفیانەوەیەوە کەئاماژەم بۆکردن، بەمانای ئەرکی هەموو ڕۆشنبیرێکە هەمیشە ئەو پرسیارەبکات، ئایا بەحەقەت ئێمە گووتارێکی گەنجانەمان هەیە وە ئەگەر هەمان بێت کامەیە؟ هەروەکو لە پرسیارەکەی تریشدا ئاماژەم پێکرد بەڕای من گوتاری گەنجانە مانای جۆرێك لە ڕادیکاڵیەت و حەزکردنێك بە گۆڕان، مانای بوونی هۆشمەندیەکی تەواوە بەرامبەر بەدنیا، ئەکتیڤ بوونێکە لەناو ژیاندا، خاوەنی سەرنج و تێزێکی ڕەخنەگرانەیە بەرامبەر بەدنیا نەك خاوەنی سەرنجێکی بۆڵە بۆڵکار . ئەوە نابێت لەئاستێکدا بوەستێ لە موتابەعەکردن و ئاوڕدانەوەی مەوقیع و پۆزیسیۆنی خۆت و مەوقیعی ئەوانی تر. ئێمە پێویستە هەمیشە گومان لە گەنجێتی خۆمان بکەین، گومانێکی ڕاتسیۆنال و ئەقلانیانە، ئێمەدەبێت هەوڵبدەین بەرگەی گومان لە گەنجێتی بیروڕاکانمان بگرین، بۆ ئەوەی تاوەکو مردنی جەستەیی، خۆمان لەپیرێتی و موحافزکاری هزر و بیروڕا بپارێزین.

من خۆم لەبەر ئەرکێکی سەختدا دەبینمەوە کە هاوکێشەی گەنج و پیر بخەمە ناو هەموو ئەوانەوە، ئەوە شتێکە تۆ زیرەکانە من ئەخەیتە ئەو معادەلەیەوە، ئەو هاوکێشەیە قورسە، بەڵام من هەندێك ڕام هەیە لەسەر جیهانگیری گلۆبالیزم خۆی لە خۆیدا کێشە بەندی و ئیشکالیەتی گەورەی بۆ ئینسان دروستکردووە. گلۆبالیزم خۆی لە خۆیدا گەورەترین کێشەی جیهانی مۆدێرنەیە ،لەهەمان کاتیشدا تەکنەلۆژیاش پرۆدێکتی وەبەرهێنانی ئەو گلۆبالیزمەیە، ئەگەر هات و تەکنەلۆژیا پێشنەکەوتایە گلۆبالیزم و جیهانگیری ڕووی نەئەدا، لەسەرێکی دیکەوە ئەگەڕێینەوە بۆ تێزێکی زۆر کۆنینە،کە ئێمە وامان تەسەورکرد، وەهامان مەزندە دەکرد، من خۆم بۆنمونە،پێم وابوو کە ئێمە و دنیا تەجاوزی زۆر تێزو کۆنتێکستمان کردووە و ئەوانەکۆمەڵی تیزی کۆنن ،کارڵ مارکس بیروڕایەکی سەیری هەبووە. مارکس لەوبڕوایەدابوو کە شۆڕشی کرێکاری لەهەموو دنیا ڕووئەدا، بەمانای شۆڕشێکی ئینتەرنسیۆنالیە لەبەرامبەر گلۆبالێکی کاپیتالیستی کەکێشەکانی مرۆڤ لە دنیادا نێزك دەبنەوە و هاویەش دەبن ، لەوساتەدا سۆسیالیستی مومکینە!!. ئەو پێی وابوو لەبەر ئەوەی سەرمایەدار (کاپیتالیزم) ئەوەندە گەورە دەبی ئەوەندە پێدەگات وەکو خۆی دەڵێت" (ئەوەی کە چینی سەرمایەدار کردی لە دنیای نوێدا هیچ چینێکی تر نەیتوانیوە ئەو گۆڕانکاریە بەسەر دنیادابێنێ)، بەڵام سەبارەت بەکاپیتالیزم مارکس لە کۆتایی سەدەی هەژدە پێیوابوو، کە سەرمایەدار وای لیدێت سنوری نەتەوەکان ناهێڵی جیهانگیری ئەبی بەیەك، بابڵێین پارە دەبێ بەیەك، ڕەهەندێکی جیهانی سەرمایەداری لەجیاتی ڕەهەندێکی ناسیونالیستی سەرمایەداری بوونی ئەبێت.. لەمەو دوا وە لەبەرامبەر ئەودا، مارکس بە بڕوای خۆی چینێکی کرێکار دروست ئەبێت دژی ئەوگلۆباڵە کاپیتالیستیە، بەڵام ئەمڕۆ پێش ئەوەی ئەو چینە کریکارەی مارکس دروست بێت، ئیسلامێکی گلۆباڵ دروست بووە، کەلەسەرێکی دیکەوە بەرهەمهێنی دنیای پۆست مۆدێرنی کاپیتاڵە. پارادۆکس ولاماقول لەوایە کە ئەمڕۆ تیرۆرێك دروست بووە لە شێوەی گلۆباڵدا!، دیارە ئێمە باسمان لە مارکس نیە وەکو تیۆریەکی شۆڕشگێڕانە، ئێمە باس لە مارکس ئەکەین وەکو فەیلەسوفێك کە پێشبینی ئەوەی کردووە، لەداهاتوودا کاپیتالیستێکی جیهانی ئەبێ کە سنورەکان ئەشکێنی و بازاڕەکان زۆر زۆر فروانتر دەبێت، بۆ ئەوە پێویستی بەڕێخۆشکردن هەیە، گەر سەرمایە دارانی جیهان گوتارێکی ناسیۆنالیستیان هەبوایە ، ئەوا نەیاندەتوانی ئەوروپا یەکپێبگرنەوە، ئێستا ئەوە نەماوە، لەبەرئەوەی تەکنەلۆژیا گەیشتۆتە ئاستێك کە پێویستی بە بازاڕی تازەی تر هەیە، بەڵام ئەمانە لە نێو خودی ئەورووپاو ئەمریکادا کە بە (نێوەند) ناودەبرێن ڕیتمێکی نەخشەبۆکێشراوی هەیە، بەڵام کاتێك ئەو شێوازەی گلۆباڵە خۆی دەکات بە (کەنار)ەکاندا، فەوزایەکی سەیر دەنێتەوە!! ،لێرەوە کێشەبەندی ئێمە و گلۆباڵ دەستپێدەکات، هەموو بەرخۆری و گەندەخۆری و هۆکاتری بەکاربردنە دەهێنرێتە نێو بازاڕەکانەوە. یەکەمجار ئەوەی کە هاتە ناو سلێمانیەوە مۆبایل و ئینتەرنێت بوو، بەڵام ئەی کوا ئایدیاکانی مۆدێرنیزە کراو، ئەی کوا ئەوبیروڕایانەی کەهەبوون لەگەڵ مۆدێرنە. پرسیارەکە ئەوەیە جیهانگیری چۆن دێتە ناو ئێمەوە و جیهانگیری چۆن دەجوولێتەوە؟!، ئەو کەسانەی لە ئەورووپادا بە ملیۆنەها ئەچنە سەرجادەو دژی هەموو کۆبوونەوەکانی ئەو دەوڵەتانەی کە ئێستا لایەنگری جیهانگیرین، خۆپیشاندان دەکەن، خۆ ئەوانە شێت نین، ئەوانە لەو بڕوایەدان کە جیهانگیری هەژارەکان هەژارتر دەکات ودەوڵەمەندەکان دەوڵەمەنتر دەکات. ئەمە هاوکێشەیەکی زۆر زۆر ئاسانە کە پێویستە تێبگەین فەیلەسوفێکی وەکو بۆردیار پێ ی وایە کە تیرۆر پرۆدێکتێك و وەبەرهێنەری جیهانگیرییەکی وێنە و میدیایە، شەڕی وێنە و ڤیدیۆکلیپەکانە، لەنێو هێلانەی میدیا و کۆمنیکاتسیۆن و ئینتەرنێتدا ئیسلامیستەکان دەتروکێنن و ڤیرۆن و دووری گلۆبال بۆخۆیان وەدەست دەهێنن.. ئیسلامیستەکان تەکنەلۆژیای تازەیان، میدیای گلۆباڵیان زۆر باش بەکارهێنا ،ئەویش تەکنەلۆژیای هونەری کامێرایە بۆ بەخشینی ڕەهەندێکی جیهانگیری بە ئیسلام ، بە تیرۆر، با بڵێم بە تیرۆر زیاتر، چونکە ئەگەر تێبینی بکەی لێدانی بورجی یەکەم و لێدانی بورجی دووەم لە یانزەی سێپتەمبەردا، ماوەیەکی کورتی لەنێواندا بوو،لەم ماوە کورتەدا کامێراکان خۆیان جێگیرکردبوو، کەناڵەکان بە زیندوویی دیمەنەکانی مانهاتنیان نیشاندەدا، کامێراکان هاتن و ئیسلامی تیرۆر بیری دەکردەوە، یان بابڵێین تیرۆریزم بیری لەوە دەکردوە کە لەو ماوە کورتەدا پێویستە کامێراکان ئامادەبن لەبەر ئەوە خۆکێشانی فرۆکە رفێنراوەکەی (موحەمەد عەتا) لەبەر چاوی هەموو مرۆڤایەتی بە بورجی دووهەمی مانهاتن ، ڕاچڵەکێن و شۆکی هەمووان بوو، بەرامبەر بە دیاردەیەك کەتاوەکو ئێستا بە هێند وەرنەگیرابوو، ئەویش ئیسلامی سیاسی بوو، کە ڕەهەندی گلۆباڵی خۆی لە میدیای گلۆباڵەوە بۆ خۆ وەدەستهێنا!!. بەڕای فەیلەسوفێکی وەکو بۆردیارد یازدەی سێپتەمبەر پێش ئەو دیمەنانە بوونی هەبووە، بەڵام لەبەر ئەوەی تەکنەلۆژیای بینینێکە (سیمۆلاتسیۆن)ی پێ دەڵێن، تەکنەلۆژیای بینین، ڕووداوەکە بڕیاردەری بەگلۆباڵبوونی ئیسلامی سیاسی بوو، ئەمانە هەمووی ئەو کاتەبوونی هەیە کە تەکنەلۆژیای میدیاو دەیبینین، دەبینرێ و سەیر دەکرێ، بەم شێوەیە تیرۆر هەست بە گلۆباڵیەتی بینین ئەکات و تەکنەلۆژیای بینین و ئینتەرنێت ئەکات بە هۆکارێکی سێنتراڵی گرنگ و بەکاری دێنێت.

هەبووە، لە عێراق هەبووە، لەزەمەنی ئەنفال و هەڵەبجە و بەشداری ئەوەوە هەبووە کۆمپانیا ئەڵمانی وئەمریکایی و فەرنسی و نوێنەرکانیان کە مین و بۆمبی کیمیاوی بوون، هەبوون ، خۆ مینی ڤالمارا و چەندەها ناوی دیکەی بێگانە و ڕۆژئاوایی لەرێگەی مینەوە بەئێمە ئاشنابووە.. لەم وڵاتانەی ئێمەدلیازدەی سێپتیمبەرێکی دێرین بوونی هەبووە، کێشەکان کێشەیەکی دوردرێژن، بەڵام ئەوە تەکنەلۆژیایە، ئەوە جیهانگیریە کەرەهەندێکی گلۆباڵی دەداتێ .. لایەنێکی دیکەی کێشەی گلۆباڵ و تەکنەلۆژیا لەوەدایە کە کۆمنیکاتسیۆن وئینتەرنێت سەرەرای ئەو هەموو خزمەتە گەورانەی کردوویانە،لەروویەکی دیکەوە ئێمە زیاتر تەنهاتر دەکات، ئێمە زیاتر ئەبستراکت و تەجرید دەکاتەوە. گەنج لێرە بەتایبەت گەنجی کوردی توشی دووڤاقی و کێشە و پەرتبوونێکی سایکۆلۆژی زۆر گەورە بووە، بۆ نموونە ئێمە لێرەین لە سلێمانی چات ئەکەین لەگەڵ کچێك لە ئەمریکادایە، بەڵام ئێمە ئەم کچە نابینین!، کە دێمە دەرەوە دیسانەوە دێمە سەر ئەو جادەیەی کە ئۆتۆمبیلەکان بەخێرای ١٢٠ لێدەخوڕن!، لێرەوە تەنهایەکانی ئێمە قولتر ئەبێتەوە، لێرەوە ئێمە هەمووما کەسێکین لە نێوان بینراو نەبینراودا ئەجولێینەوە. من قسەم لەگەڵ تۆدا کردووە، بەڵام من تۆم نەبینیوە ، دەستم لەتۆ نەداوە، لێرەوە پەیوەندیەکان چەند زانیاری دەگوێزنەوە، دە ئەوەندە مۆڕاڵی پەیوەندیەکان دەخەنە نێو قەیرانەوە. ئەتوانم بڵێم مۆڕاڵی پەیوەندیە... گەنج وپیر کێشەیان هەیە لەنێو ئەم تەکنەلۆژیا و کۆمنیکاتسیۆنەدا، لێرەوە گەنجێك هەیە لە دنیاکانی ترەوە دێتە ناو جیهانی پیری ئێمەوە، لەوبڕوایەدام ئەمە بۆ وڵاتانێکی وەکو ئێران، یان وەك بۆ خوارووی عێراق کە شیعەی تێدایە کارێکە دەبێتە هۆی ئەوەی، کەئەو تەوژمە ئاینیە جارێکی تر بکەوێتە حاڵەتێکی لاوازەوە، بەڵام ئەوانیش (پیرەکان، کۆنزەرڤاتیڤەکان) زیرەکانە دێن و دیسانەوە ئەو تەکنەلۆژیایە بەکار ئەهێننەوە بۆ زیاتر قولکردنەوەی (پیری حزبی ،پیری شیعە، پیری ئایینی، پیری ئیسلامی، پیری ناسیونالی و قەومەگی) کە لەناو کۆمەڵگەی ئێمەدا هەیە، لەبەر ئەوە، تەکنەلۆژیا دۆزی گەنج و پیر ئەخاتەوە بەر ئیشکالەیەتی گەورە، دیسانەوە ئەڵێم: ئەگەر لەتەنیشت بەکارهێنانی ئەم تەکنەلۆژیایەوە تێزێکی ڕەخنە گرانە نەبێت لەلای گەنج، باگراوندێکی فەلسەفی و چەندەها نێزی ڕۆشنبیری نەبێت، لەو بڕوایەدام گەنج تووشی پشێوەیەکی ڕۆحی زۆر گەورە دەبێت و ئەم تەکنەلۆژیایە زیاتر پیری دەکات. زیاتر هیلاکی دەکات.

> **بەڕای من گوتاری گەنجانە مانای جۆرێك لە ڕادیکاڵیەت و حەزکردنێك بە گۆڕان، مانای بوونی هۆشمەندیەکی تەواوە بەرامبەر بەدنیا، ئەکتیڤ بوونێکە لەناو ژیاندا، خاوەنی سەرنج و تێزێکی ڕەخنەگرانەیە بەرامبەر بەدنیا نەك خاوەنی سەرنجێکی بۆڵە بۆڵکار**